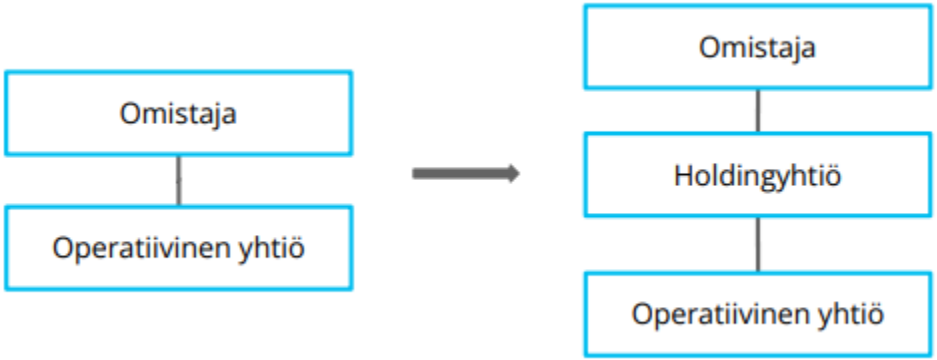
Esitetyt lakimuutokset osakevaihto-ongelmiin puuttumiseksi

Saara Hietanen 10.10.2025

Holdingyhtiörakenne osakevaihdolla

Liiketoimintayhtiön omistus siirretään yritysjärjestelyä varten perustetulle holdingyhtiölle, jonka osakkeet siirtyvät puolestaan henkilölle, joka alunperin omisti liiketoimintayhtiön



Verohyötyjä syntyy kahta kautta

1. Osinkoverotusta saadaan kevennettyä merkittävästi

1. Myöhemmän yrityskaupan yhteydessä mahdollista välttyä luovutusvoittoveroilta

Osinkoverojen minimointi osakevaihdolla

- Osakevaihdon avulla voi moninkertaistaa osinkoa maksavan yhtiön nettovarallisuuden
  - Liiketoimintayhtiön osakkeiden arvostus käypään arvoon + varojen jakaminen liiketoimintayhtiöstä holdingyhtiöön
  - Holdingyhtiön nettovarallisuudesta muodostuu huomattavasti liiketoimintayhtiön matemaattista arvoa isompi → seurauksena kevyempi osinkoverotus
  - Finnwatchin tutkimissa tapauksissa johtanut parhaimmillaan nettovarallisuuden kuusinkertaistumiseen
  - Osakevaihtojen määrä räjähtänyt viime vuosina (>1000 ennakkoratkaisua vuonna 2024)

Esitetyt lakimuutokset osinkovero-ongelmaan puuttumiseksi

- Arvostamisperiaatteet kirjataan arvostamislakiin: arvostus transaktiota edeltävään matemaattiseen arvoon
  - Osakevaihto ei enää itsessään kasvata nettovarallisuutta ja sitä kautta kevennä osinkoverotusta
  - Osakevaihdon jälkeisillä varojenjaoilla nettovarallisuutta kuitenkin edelleen mahdollista kasvattaa: samat varallisuuserät mukana sekä osakkeiden arvossa että osingonjaon seurauksena kassavaroissa tai saamisissa
    - HE-luonnoksen mukainen arvostusratkaisu, jossa arvostus olisi tapahtunut poistamattomaan hankintamenoon, olisi ollut tästä näkökulmasta tehokkaampi

Esitetyt lakimuutokset osinkovero-ongelmaan puuttumiseksi

- HE-luonnoksen jälkeen lakiesitykseen tehty kaksi tärkeää korjausta
  - Voimaanastumista korjattu niin, että uusien säännösten piirissä kaikki 1.1.2026 tapahtuvat osingonjaot (aiemmin osingonjakopäätökset)
    - tärkeä korjaus; muuten 2025 puolella päätetyt osingonjaot jäisivät säännösten ulkopuolelle
  - Lähipiirirajaukseen liittyvät termit määritelty tarkoituksenmukaisesti: järjestelyn osapuolia hankkiva yhtiö ja kohdeyhtiön omistajat yhdessä
    - perusteluissa olisi hyvä todeta eksplisiittisesti, ettei viittaa yksittäiseen omistajaan vaan omistajiin yhdessä (jos osapuoleksi voitaisiin katsoa yksittäinen osakkeenomistaja, säännös olisi tehoton)

Esitetyt lakimuutokset osinkovero-ongelmaan puuttumiseksi

- Muuta huomioitavaa sääntelyratkaisuun liittyen
  - Olennaista, että uudet arvostamissäännökset koskevat tulevia osingonjakoja myös tilanteissa, joissa kohdeyhtiö hankittu lähipiiriosakevaihdolla ennen lain voimaanastumista (1.1.2017 jälkeen toteutetut lähipiiriosakevaihdot)
    - muussa tilanteessa kaikki verovetoisen järjestelyn jo toteuttaneet saisivat täyden verohyödyn myös jatkossa
  - Osinkoverouudistukselle edelleen tarve
    - ehdotetut muutokset taklaavat suhteellisen tehokkaasti osinkoverovälttelyä osakevaihdon avulla, mutta eivät poista muita listaamattomien osinkoverojärjestelmään liittyviä ongelmia (verovelvollisten eriarvoinen kohtelu, investointien ja tuottavuuden kannalta haitalliset kannusteet jne)

Luovutusvoittoverojen minimointi osakevaihdolla

- Osakevaihto keventää myöhemmän yrityskaupan yhteydessä perittäviä luovutusvoittoveroja
  - Osakkeiden hankintamenoksi tulee nykyisellään niiden käypä arvo
  - Jos yhtiö myöhemmin myydään, luovutusvoitto lasketaan tätä hankintamenoa käyttäen → luovutusvoitosta muodostuu pienempi
  - Myynti voi myös olla kokonaan verovapaa, jos osakkeet voidaan katsoa käyttöomaisuusosakkeiksi

Esitetyt lakimuutokset luovutusvoittovero-ongelmaan puuttumiseksi

- Muutetaan hankintamenon määräytymistä (EVL): hankintamenoksi osakevaihtoa edeltävä matemaattinen arvo
  - Pienentää osakevaihdosta saatavaa hyötyä mutta ei poista sitä: alkuperäisen hankintamenon ja transaktiota edeltävän matemaattisen arvon välinen erotus jäisi jatkossakin verottamatta
  - HE-luonnoksessa hankintamenoksi esitettiin tulevan poistamaton hankintameno osakevaihtohetkellä → tämä olisi ollut tehokas ratkaisu ja samalla linjassa jatkuvuusperiaatteen kanssa
  - Tulisi palauttaa vastaamaan HE-luonnosta

Esitetyt lakimuutokset luovutusvoittovero-ongelmaan puuttumiseksi

- Voimaanastumista koskeva muutos vesittää sääntelyä merkittävästi
  - HE-luonnoksessa uusien hankintamenon määritystä koskevien säännösten esitettiin koskevan kaikkia 1.1.2026 jälkeen toteutuvia yritysmyyntejä, joissa kohdeyhtiö on hankittu lähipiiriosakevaihdolla 1.1.2017 jälkeen
  - Nyt rajattu koskemaan yritysmyyntejä, joissa kohdeyhtiö hankittu 1.1.2026 jälkeen lähipiiriosakevaihdolla
  - Tulisi palauttaa vastaamaan HE-luonnosta
- Käyttöomaisuusosakkeiden verovapaaseen myyntiin ei edelleenkään esitetä minkäänlaista ratkaisua
  - Tulisi säätää, ettei lähipiiriosakevaihdolla hankittuja osakkeita voitaisi lukea käyttöomaisuusosakkeiksi

Yhteenveto

- Esitetyt lakimuutokset torjuvat tehokkaasti osinkoverovälttelyä
  - Olennaista, ettei voimaanastumista tai vanhojen järjestelyjen mukaanottoa koskevia säännöksiä muuteta tai soveltumisalaa muuten rajata
  - Osapuolten määrittelyyn liittyen olisi hyvä tuoda vielä eksplisiittisemmin ilmi, että järjestelyn toinen osapuoli on kohdeyhtiön omistajat yhdessä
- Luovutusvoittoverotukseen liittyvät korjausehdotukset heikkoja
  - Hankintamenon määräytymisen ja soveltamisalan osalta lakiesitys tulisi palauttaa vastaamaan HE-luonnosta: hankintamenoksi poistamaton hankintameno ja tätä sovellettava myös aiemmin osakevaihdolla hankittujen yritysten tulevien myyntien kohdalla
  - Lisäksi olisi perusteltua säätää, ettei lähipiiriosakevaihdolla hankittuja osakkeita voitaisi lukea käyttöomaisuusosakkeiksi